

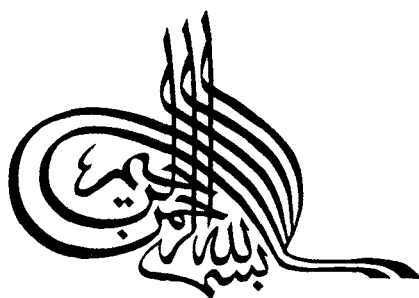
وزارت جهاد کشاورزی
معاونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر آموزش روستاییان

**ثبت مشخصات و
رکوردبرداری
در گله‌های
گوسفند و بز**

استاندارد
مهارت
و آموزشی

موردام

کد: ۷۹-۲۱۲۱۰۱۲

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: ثبت مشخصات و رکورد برداری در گله‌های گوسفند و بز
- عنوان رشته: امور دام
- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی - هسته کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی - درسی پرورش و اصلاح دام
- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان
- تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۷۹
- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام نیاز معاونت امور دام - اداره کل پرورش و اصلاح دام تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
۱- مقدمه	۴
۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات	۵
۳- تعریف دوره	۶
۴- مشخصات کلی دوره	۶
۵- هدفهای دوره	۷
۶- فرصت‌های شغلی	۱۲
۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)	۱۳
۸- مربیان دوره	۱۴
۹- محتوای آموزشی دوره	۱۴
۱۰- فضاهای آموزشی	۱۸
۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه	۱۸
۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان	۱۹
۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها	۲۰

ضمیمه

پرسشنامه‌های نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی	۱
بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره	۲
بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی	۳

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیتهای آموزشی به سوی هدفهای دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیتهای آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌نماید که یکی از هدفهای عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیتهای آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هریک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تماسی زحمات و تلاشهای برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات بکارگرفته شده در این استاندارد به شرح ذیل است:
تعریف کارآموز: به فردی اطلاق می‌شود که ضمن داشتن اطلاعات پایه گوسفند داری (گله داری)، توانایی رکوردبرداری و ثبت مشخصات از صفات مختلف تولیدی و ظاهری دام در گله‌های گوسفند و بز را کسب می‌نماید.

- محتوای آموزشی: مجموعه اطلاعات، دانش و مهارتهایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود و هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارتها را کارآموزان بخوبی و بطور صحیح بیاموزند.

حیطه شناختی: عبارتست از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیتهای ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیتهای آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح ذیل آزمون بعمل خواهد آمد:

۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان در طول دوره بعمل می‌آید.

۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و تواناییهای کارآموزان درخصوص

محتوای عملی دوره بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره «ثبت مشخصات و رکورد برداری در گله‌های گوسفند و بز»: دورهای است که طی آن کارآموزان دانش فنی و مهارت‌های لازم جهت انجام عملیات رکورد برداری از صفات تولیدی، ثبت مشخصات انفرادی، بیومتریک و شجره دام، ثبت مشخصات کلی گله و دیگر اطلاعات مورد نیاز در گله‌های گوسفند و بز را فرا می‌گیرند.

مشخصات کلی دوره آموزشی

شرایط شرکت در دوره	۱- داشتن سلامتی کامل ۲- توانایی لازم جهت فعالیت در مکانهای پرورش گله‌های گوسفند و بز ۳- علاقمندی به این حرفه ۴- شاغل به بعنوان گله دار، کارگر مربوطه و یا فرزند گله دار
مشخصات کارآموز	جنسیت: مرد سطح سواد: حداقل دیپلم متوسطه، ترجیحاً علوم تجربی، کشاورزی، کاردانش رشته پرورش صنعتی دامهای کوچک - گوسفند و بز یا امور دامی سن: حداقل ۱۸ سال
مدت دوره	۱۶ روز
کل ساعات دوره	۶۴ ساعت [۲۶ ساعت نظری ۳۸ ساعت عملی] - روزانه ۴ ساعت
ظرفیت پذیرش هر دوره	حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر
شیوه اجرا	نظری و عملی - شبانه روزی
کادر آموزشی	- یک نفر کارشناس علوم دامی برای تدریس محتوای نظری - یک نفر کارشناس علوم دامی دارای تجربه در ثبت مشخصات و رکورد برداری و ثبت اطلاعات گله و آشنا به کامپیوتر برای ثبت عملیات رکوردبرداری
شرایط قبولی کارآموز	کسب نمره حداقل ۱۴ (میانگین نمرات نظری و عملی) نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{5}$ ساعات دوره
کادر اجرایی	مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - اداره ترویج شهرستان - مرکز آموزش روستائیان

□ هدفهای دوره

هدفهای اساسی دوره آموزشی «ثبت مشخصات و رکورد برداری در گله‌های گوسفند و بز» به تفکیک عبارتند از:

۱- هدفهای اختصاصی

ایجاد زمینه اشتغال و کارآفرینی از طریق تربیت نیروی انسانی ماهر در ثبت مشخصات و رکورد برداری در گله‌های گوسفند و بز در مناطق روستایی و عشایری

۲- هدفهای آموزشی

۲-۱- هدف کلی: هدفهای کلی ایندوره ارتقاء سطح دانش و آگاهی کارآموزان در حیطه یادگیری شناختی و مهارتی در زمینه‌های آشنایی با تاریخچه ثبت مشخصات و رکوردبرداری در گوسفند و بز، اهداف و اهمیت رکوردبرداری و ثبت مشخصات دامهای گله، نژادهای گوسفند و بز ایران و جهان، آشنایی با اهمیت تعیین سن دام، توانایی نصب شماره گوشی به دام، توانایی شناسایی صفات ظاهری در گوسفند و بز، توانایی رکوردبرداری از صفات قابل اندازه‌گیری در گوسفند و بز، توانایی مقایسه نژادهای گوسفند و بز از طریق نوع تولید، توانایی ثبت اطلاعات گله و آشنایی با جمع‌آوری اطلاعات و رکوردها و ثبت آنها در رایانه

۲-۲- هدفهای جزئی: هدفهای جزئی / آموزشی این دوره ارتقاء پتانسیل و توانایی بالقوه فراگیران در حیطه شناختی از سطح دانش تا قضاوت و ارزیابی دوره و رشد و شکوفایی توانایی آنان در حیطه یادگیری مهارتی از سطح یادگیری تقلید یا عادی شدن انجام امور در زمینه‌ها، محورها و مواد ذیل است.

- آشنایی با تاریخچه مشخصات و رکورد برداری گوسفند و بز در جهان

- تاریخچه مشخصات و رکورد برداری گوسفند و بز در ایران

- اهمیت رکوردبرداری و ثبت مشخصات دامهای گله

- اهداف رکورد برداری و ثبت مشخصات دامهای گله شامل (تعیین و ترسیم شجره دام

در گله، اصلاح نژاد دامهای گله با استفاده از اطلاعات و رکوردهای بدست آمده، شناسایی علمی دامهای گله به منظور انتخاب دامهای برتر و حذف دامهای نامطلوب گله، شناسایی بیماریها و عوارض ژنتیکی دامهای گله با استفاده از سوابق و اطلاعات جمع آوری شده، کنترل عملیات بهداشتی و پیشگیری از بیماریهای دام، استفاده از اطلاعات بدست آمده به منظور افزایش تولید گله‌های گوسفند و بز، سر شماری دامهای گله و جلوگیری از سرقت و مفقود شدن آنها

- آشنایی با چند نژاد معروف گوسفند و بز جهان و ویژگیهای آنها

- آشنایی با نژادها و اکوتیپ‌های گوسفند ایران

- نژادها و اکوتیپهای بز ایران

- آشنایی با اهمیت تعیین سن دام

- توانایی تعیین سن دام در گله از جمله تعیین سن دام بوسیله دندانها، شاخها،

شناسنامه و دفتر انساب و اطلاعات ثبت شده در رایانه

- آشنایی با اهمیت شماره گوشی و نحوه نصب و قرائت شماره گوش

- اندازه‌گیری صفات قابل اندازه‌گیری (بیومتریک دام)

- اندازه‌گیری صفات ظاهری غیر قابل اندازه‌گیری در گوسفند و بز شامل وضعیت سر و

گردن دام، وضعیت قسمت قدامی (جلویی) وضعیت پشت دام، وضعیت شکم دام، دنبه و

دنبالچه، فرم کلی بدن، رنگ بدن و لکه‌های مشخصی روی بدن که معرف نژاد باشد، رسم

اسکیچ دام، وضعیت پوشش دام، ظرافت قابل مشاهده و رنگ الیاف و روش نمونه برداری

الیاف روی بدن دام جهت ارسال به آزمایشگاه و بالاخره دستگاه تناسلی

- آشنایی و توانایی رکورد برداری از صفات قابل اندازه‌گیری در گوسفند و بز شامل

اندازه‌گیری دام زنده شامل وزن تولید تا پایان شیرخوارگی، شش ماهگی، نه ماهگی،

یکسالگی، قبل از جفتگیری، و قبل از زایش

- اندازه‌گیری وزن الیاف (پشم گوسفند و کرک، موهر و موی بز)

- اندازه‌گیری شیر تولیدی میش یا بز ماده شامل مهمترین روشهای رکورد برداری از شیر تولیدی دام در طول دوره شیر دهی، تعیین طول دوره شیر دهی (لاکتاسیون) و میانگین شیر تولیدی در یکدوره، اندازه‌گیری وزن شیر تولیدی در دوران شیرخوارگی بره یا بزغاله. - ارزیابی و درجه بندی پوست گوسفند و بز (ارزیابی و درجه بندی پوست گوسفند و بز بالغ، ارزیابی و درجه بندی پوست بره در نژادهای گوسفند پوستی، اندازه‌گیری وزن و حجم دنبه روی بدن دام

- مقایسه نژادهای گوسفند و بز از جهات تولید گوشت، تولید الیاف، تولید شیر و تولید پوست

- ثبت اطلاعات تولید مثل گله و ثبت اطلاعات بهداشتی و مبارزه با بیماریهای مختلف گله - ثبت اطلاعات تغذیه دامهای گله و تعیین ترکیب گله (ترکیب انواع دام گله از نظر سن و جنس)

- ثبت رکوردها و مشخصات دامها در فرمهای ویژه و آشنایی با نرم افزارهای ورود اطلاعات در رایانه و نحوه ثبت اطلاعات - آشنایی با نحوه انتخاب دامهای برتر گله با استفاده از اطلاعات استخراج شده و تجزیه و تحلیل آنها

۲-۳- هدفهای رفتاری: انتظار می‌رود تا کارآموزان ایندوره پس از شرکت در کل فرایند دوره و بحث و بررسی در سرفصلها به شناخت، مهارت و توانایی‌های ذیل دست یابند. - تاریخچه ثبت مشخصات و رکورد برداری گوسفند و بز را در جهان و در کشور ایران به تفصیل توصیف می‌کنند. - در مورد اهمیت و ضرورت رکوردبرداری گوسفند و بز در جهان و در کشور ایران به تفصیل توصیف می‌کنند.

- اهداف رکوردبرداری و ثبت مشخصات دامهای گله را بر می‌شمارند و در مورد هر یک شرح می‌دهند.

- نژادهای معروف گوسفند و بز و جهان را تحت عناوین ذیل بر می‌شمارند و سپس در مورد هر یک توضیح می‌دهند.

(گوسفند مرینوس، رامبویه، لینکلن، قره گل، نژادهای بز سانن، آلیپاین، بیتال و آنغورد)

- نژادها و اکوتیپ‌های گوسفند ایران را بر می‌شمارند و سپس در مورد هر یک بحث بررسی و اظهار نظر می‌کنند.

- انواع نژادها و اکوتیپ‌های بز در ایران را نام می‌برند و در مورد کم و کیف هر یک شرح می‌دهند.

- در مورد اهمیت و ضرورت تعیین سن دام تحلیل می‌کنند.

- با استفاده از فاکتورها و معیارهای فراگرفته شده، سن دام گله را بوسیله دندانها شاخها، شناسنامه و دفتر انساب تعیین می‌کنند و سپس این اطلاعات را با کمک مربی در رایانه ثبت می‌کنند.

- اهمیت و ضرورت شماره گوش را مورد بحث قرار می‌دهند.

- شماره گوش را بر روی دام نصب می‌کنند و این توان را پیدا می‌کنند که این شماره‌ها را قرائت کنند.

- با استفاده از معیارها و ملاکها و قسمتهای مختلف بدن دام عملاً به اندازه‌گیری صفات قابل اندازه‌گیری (بیولوژیک دام) می‌پردازند. طول پشت (راسته)، ارتفاع بدن از جدوگاه، ارتفاع پشت، دور سینه، دور شکم، دور ران، دور سر دست، دور بیضه، حجم پستان در دام ماده، حجم دنبه، طول دنبالچه، فاصله دو شاخه، طول عرض و قطر پستان در دام ماده، طول پستانکها، اندازه گوش، اندازه شاخ، فاصله دو استخوان برآمده پشت (پین و بن)

- با استفاده از شاخصها و معیارهای مربوط به مشخصات بدن دام به شرح زیر با کمک و راهنمایی مربی به اندازه‌گیری صفات ظاهری غیر قابل اندازه‌گیری در گوسفند و بز

می‌پردازند.

(وضعیت سر و گردن دام، وضعیت قسمت قدامی (جلویی)، وضعیت پشت دام، وضعیت شکم، پاها و دنبه و دنبالچه، فرم کلی بدن دام، رنگ بدن و لکه‌های مشخص روی بدن که معرف نژاد باشد، رسم اسکیچ، وضعیت پوشش دام از نظر تراکم، ظرافت قابل مشاهده و رنگ و الیاف، روش نمونه برداری الیاف بر روی بدن دام جهت ارسال به آزمایشگاه و دستگاه تناسلی)

- اوزان دام زنده را در هنگام تولید یا پایان شیرخوارگی و در شش ماهگی، نه ماهگی، یک سالگی و قبل از جفتگیری و قبل از زایش بر حسب نیاز با دقت و هماهنگی لازم اندازه‌گیری می‌کنند.

- وزن الیاف دام را از جهت پشم و کرک گوسفند ناموهر و موی بز) عملاً اندازه‌گیری می‌کنند.

- مهمترین روشهای رکورد برداری از شیر تولیدی دام در طول شیر دهی را بر می‌شمارند و در مورد هر یک توضیح می‌دهند و سپس با استفاده از ملاکهای ذیل به تعیین طول دوره شیر دهی، نمونه برداری و اندازه‌گیری وزن می‌پردازند.

(تعیین طول دوره شیردهی (لاکتاسیون) و میانگین شیر تولیدی در یک دوره، اندازه‌گیری وزن شیر تولیدی در دوران شیرخوارگی بره یا بزغاله، روش نمونه برداری از شیر جهت ارسال به آزمایشگاه)

- پوست گوسفند و بز را در گوسفند و بز بالغ، نژادهای گوسفند پوستی و حجم دنبه روی بدن دام به تنهایی ارزیابی و درجه بندی می‌کنند.

- نژادهای گوسفند یا بز را از جهت تولید گوشت، تولید الیاف، تولید شیر و تولید پوست آنها مورد مقایسه و ارزیابی و قضاوت قرار می‌دهند.

- اطلاعات ذیل را در مورد تولید مثل گله ثبت و ضبط کرده، و برای موارد مورد نیاز بکار می‌گیرند.

(اطلاعات زمان شروع و پایان جفتگیری و یا تلقیح مصنوعی دامهای گله، زایش دامهای مولد ماده، عدم باروری یا سقط جنین، مرده زایی و تولید بره یا بزغاله‌های ناقص، اطلاعات بره زایی، دوقلو زایی یا چند قلو زایی، تلفات برده‌ها یا بزغاله و دامهای بالغ گله و بردگیری در گله - اطلاعات بهداشتی و مبارزه با بیماریهای مختلف و انگلها را جمع آوری می‌کنند و در مواقع لزوم بکار می‌گیرند.

ثبت اطلاعات انواع واکسن تزریقی را همراه با تاریخ آن، انواع داروهای ضد انگلی و تاریخ آن اطلاعات سم پاشی، ضد عفونی، گرد پاشی و حمام ضد کنه بر علیه انگلهای خارجی، ثبت اطلاعات بروز بیماریها و نتایج درمان آن، حذف و تلفات دامهای گله و علت آن - مسائل و اطلاعات مربوط به تغذیه دامهای گله را جمع‌بندی و ثبت می‌کنند.

(انواع و مقدار خوراک دستی مصرفی گله از جمله جو، کنسانتره، یونجه علف باغی، کاد و... تقویم زمانبندی انواع علوفه مصرفی در طول سال، ثبت فرمول جیره مصرفی) - ترکیب گله (ترکیب انواع دام گله از نظر سن، جنس شامل: میش یا بز ماده، مولد، قوچ یا بز نر، شیشک نر یا ماده، بره نر و ماده در گله) را با دقت و مهارت تعیین می‌کنند.

- مشخصات و رکوردهای دامها را در فرمهای ویژه ثبت می‌کنند.

- انواع نرم افزارهای ورود اطلاعات در رایانه را تشخیص می‌دهند و این اطلاعات را با دقت در کامپیوتر ثبت می‌کنند.

- انواع نرم افزارهای ورود اطلاعات در رایانه را تشخیص می‌دهند و این اطلاعات را با دقت در کامپیوتر ثبت می‌کنند.

- دامهای برتر گله را با استفاده از اطلاعات استخراج شده انتخاب می‌کنند و فرایند این انتخاب را برای سایر کارآموزان تشریح می‌کنند.

فرصت‌های شغلی

کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «ثبت مشخصات و رکورد برداری در

گله‌های گوسفند و بز» قادر خواهند بود که از فرصت‌های شغلی زیر استفاده نمایند:

- ۱- ثبت مشخصات و رکورد برداری از دام‌های گله‌های تحت پوشش طرح بهبود مدیریت و اصلاح نژاد گوسفند و بز کشور
- ۲- اشتغال در شرکت‌های تعاونی اصلاح نژادی گوسفند و بز
- ۳- اشتغال در مجتمع‌های گوسفندداری وابسته به کشت و صنعت‌های کشور
- ۴- انجام رکوردبرداری و ثبت مشخصات در گله‌های گوسفند و بز و ارائه خدمات فنی در این زمینه به گله داران

مخاطبین دوره (کارآموزان)

در دوره آموزشی «ثبت مشخصات و رکورد برداری در گله‌های گوسفند و بز» کارآموز به فردی اطلاق می‌گردد که حداقل شرایط ذیل را دارا باشد:

- ۱- دارای سواد حداقل دیپلم متوسطه ترجیحاً علوم تجربی، کشاورزی، کار دانش (رشته پرورش صنعتی دام‌های کوچک - گوسفند و بز) و امور دامی باشند.
- ۲- سن کمتر از ۱۸ سال نباشد.

- ۳- از سلامتی کامل برخوردار بوده و قدرت بدنی کافی جهت کار در نقاط مختلف (کوهستان‌های صعب العبور - بیابانها و مراتع) را داشته و فاقد معلولیت مؤثر باشند.

● **یادآوری ۱:** تعداد کارآموزان برای تشکیل و برگزاری هر دوره حداقل ۱۵ نفر و حداکثر ۲۰ نفر می‌باشد.

● **یادآوری ۲:** کلیه افراد بومی واجد شرایط منطقه می‌توانند در این دوره شرکت نمایند اما فارغ التحصیلان شاخه کاردانش رشته پرورش صنعتی دام‌های کوچک (گوسفند و بز) و نیز فارغ التحصیلان رشته امور دامی از دبیرستان‌های فنی و حرفه‌ای جهاد و فرزندان گله‌داران تحت پوشش طرح‌های اصلاح نژادی گوسفند و بز در الویت خواهند بود.

مربیان دوره

مربیان دوره آموزشی «ثبت مشخصات و رکورد برداری در گله‌های گوسفند و بز» کسانی هستند که:

- ۱- دارای مدرک کارشناسی در رشته علوم دامی باشند.
 - ۲- در زمینه رکورد برداری و ثبت مشخصات دارای حداقل پنج سال تجربه عملی باشند.
 - ۳- از عهده تدریس محتوای نظری و عملی دوره برآیند.
 - ۴- مربی باید آشنایی کامل با نحوه ورود اطلاعات به کامپیوتر داشته باشد. در غیر اینصورت از فردی که دارای این مهارت باشد جهت تدریس این بخش استفاده شود.
- یادآوری ۱: تشخیص صلاحیت علمی مربیان از طریق دستورالعملهای صادره از سوی دفتر آموزش روستائیان انجام میگیرد.
 - یادآوری ۲: مربیان که دوره تربیت مربی را گذرانیده باشند جهت تدریس در الویت هستند.
 - یادآوری ۳: ترجیحاً از کارشناسان ایستگاههای پرورش و اصلاح نژاد گوسفند و بز و یا کارشناسان مجری طرح بهبود مدیریت و اصلاح نژاد گوسفند و بز، شاغل در معاونت امور دام استان جهت تدریس در دوره استفاده شود.

محتوای آموزشی دوره

محتوای دوره آموزشی «ثبت مشخصات و رکورد برداری در گله‌های گوسفند و بز» مجموعاً ۶۴ ساعت است که ۲۶ ساعت آن به یاددهی محتوای نظری و ۳۸ ساعت آن به آموزشی عملیات کارگاهی اختصاص دارد. این دوره روزانه ۴ ساعت تدریس صورت می‌گیرد که مجموع طول دوره ۱۶ روز خواهد بود.

۱- محتوای نظری

مباحثی از ایندوره که آموزشی آن باید به صورت نظری و در حیطه یادگیری شناختی برای فراگیران ارائه شود مجموعاً ۴/۵ ساعت است که شامل سرفصلهای ذیل است:

- تاریخچه ثبت مشخصات و رکوردبرداری در گوسفند و بز در جهان و ایران [نیم ساعت]

- اهمیت رکوردبرداری و ثبت مشخصات دامهای گله [نیم ساعت]

- اهداف رکوردبرداری و ثبت و مشخصات دامهای گله، تعیین و ترسیم شجره دام در گله

- اصلاح نژاد دامهای گله با استفاده از اطلاعات و رکوردهای بدست آمده، شناسایی علمی دامهای گله به منظور انتخاب دامهای برتر و حذف دامهای نامطلوب گله، تکمیل بانک ژن (Cene pool) به منظور استفاده از اطلاعات آن در سالهای آینده، شناسایی بیماریها و عوارض ژنتیکی دامهای گله با استفاده از سوابق و اطلاعات جمع آوری شده، کنترل عملیات بهداشتی و پیشگیری از بیماریهای دام، استفاده از اطلاعات بدست آمده به منظور افزایش تولید گله‌های گوسفند و بز، سرشماری کلی دامهای گله و جلوگیری از سرقت و مفقود شدن آنها [دو ساعت]

- آشنایی با چند نژاد معروف گوسفند و بز جهان و ویژگیهای آنها شامل: گوسفند مرینوس رامبویه، لینکلن، قره گل و نژاد بز ساحل، آلباین، بیتال و آنغوره [یک ساعت]

- آشنایی با اهمیت تعیین سن دام [پانزده دقیقه]

- آشنایی با اهمیت شمارش گوش [پانزده دقیقه]

۲- محتوای نظری / عملی (توأم)

مطالبی که ایندوره که مربی باید در ارائه مطالب هم به صورت نظری و هم عملی توأم اقدام نماید، مجموعاً ۵۹/۵ ساعت است که ۲۱/۵ ساعت آن به آموزش نظری و ۳۸ ساعت آن به آموزش عملیات کارگاهی اختصاص می‌دارد که سرفصلهای این بخش به ترتیب ذیل

است.

- آشنایی با نژادها و اکوتیپ‌های گوسفند ایران، شامل: بلوچی، سنجابی، مغانی، قزل، قره گل، زندی، کبوده، فارسی، افشاری، لری، بختیاری، زل، سنگسری، عربی، کردی کلکوهی، فراهانی، کرمانی، نائینی، فراهانی، قشقایی، بهمنی، فشندی، طالشی، مهربانی و دالاق [ن=یک و نیم ساعت و ع=سه ساعت]

- نژادها و اکوتیپ‌های بز ایران شامل: رائینی، مرغز، تالی، نجدی، ترکی قشقایی، کردی، لری، بومی جنوب خراسان، بومی سیستان و بلوچستان، و توده‌های بومی سایر مناطق کشور [ن=یک و نیم ساعت و ع=یک ساعت]

- توانایی تعیین سن دام در گله شامل تعیین سن دام در گله بوسیله دندانها، شاخها، شناسنامه و دفتر انساب و اطلاعات ثبت شده در رایانه [ن=نیم ساعت و ع=سه ساعت]
- نحوه نصب و قرائت شمارش گوش [ن=پانزده دقیقه و ع=سه ساعت]

- اندازه‌گیری صفات قابل اندازه‌گیری (بیومتریک دام) شامل: طول پشت (راسته) ارتفاع بدن از جدوگاد، ارتفاع پشت دور سینه، دورران، دور سر دست، دور بیضه، حجم پستان در دام ماده، طول پستانکها، اندازه گوش، اندازه شاخ، فاصله دو استخوان، برآمده پشت (پین و بن) یا اسکوسین [ن=دو ساعت و ع=چهار ساعت]

- اندازه‌گیری صفات ظاهری غیر قابل اندازه‌گیری در گوسفند و بز شامل: وضعیت سر و گردن دام، وضعیت قسمت قدامی (جلویی)، وضعیت پشت دام، وضعیت شکم دام، وضعیت پاها، دنبه و دنبالچه، فرم کلی بدن، رنگ بدن و لکه‌های مشخص روی بدن که معرف نژاد باشد، رسم اسکيج دام، وضعیت پوشش دام از نظر تراکم، ظرفیت قابل مشاهده و رنگ الیاف، روش نمونه برداری الیاف روی بدن دام جهت ارسال به آزمایشگاه و دستگاه تناسلی دام [ن=چهار ساعت و ع=شش ساعت]

- آشنایی و توانایی رکورد برداری از صفات قابل اندازه‌گیری در گوسفند و بز شامل اندازه‌گیری اوزان دام زنده شامل وزن تولد، پایان شیرخوارگی، شش ماهگی، نه ماهگی،

یکسالگی، قبل از جفتگیری، قبل از زایش، اندازه‌گیری وزن الیاف، اندازه‌گیری شیر تولیدی میش یا نر ماده شامل (مهمترین روشهای رکوردبرداری از شیر تولیدی دام در طول دوره شیر دهی تعیین طول دوره شیر دهی (لاکتاسیون) و میانگین شیر تولیدی در یکدوره، اندازه‌گیری وزن شیر تولیدی در دوران شیر خوارگی بره یا بزغاله)، روش نمونه برداری از شیر جهت ارسال به آزمایشگاه [ن=سه ساعت و ع=هفت ساعت]

- ارزیابی و درجه بندی پوست گوسفند و بز از جمله ارزیابی و درجه بندی پوست گوسفند و بز، درجه بندی پوست بره در نژادهای گوسفند پوستی و اندازه‌گیری وزن و حجم دنبه روی بدن دام [ن=یک و نیم ساعت و ع=سه ساعت]

- مقایسه نژادها از جهت تولید گوشت، الیاف، شیرو پوست [ن=یک ساعت و ع=دو ساعت]

- ثبت اطلاعات تولید مثلی گله از جمله اطلاعات زمان شروع و پایان جفتگیری و یا تلقیح مصنوعی دامها و و گله، زایش دامهای مولد ماده عدم باروری، سقط جنین، مرده زایی، تولد برده‌ها یا بزغاله‌های ناقص الخلقه و اطلاعات بز زایی دو قلو زایی یا چند قلو زایی، تلفات برده‌ها یا بزغاله‌ها و دامهای بالغ گله و بردگیری در گله [ن=یک ساعت و ع=یک ساعت]

- ثبت اطلاعات بهداشتی و مبارزه با بیماریهای مختلف و انگلهای شامل ثبت اطلاعات انواع واکسن تزریقی همراه با تاریخ آن، انواع داروهای ضد انگل و تاریخ آن، اطلاعات سم پاشی، ضد عفونی، گرده پاشی و حمام ضد کنه بر علیه انگلهای خارجی، ثبت اطلاعات بروز بیمار و نتایج درمان آن، حذف تلفات دامهای گله و علت آن [ن=یک ساعت و ع=یک ساعت]

- ثبت اطلاعات تغذیه دامهای گله (انواع و مقدار خوراک دستی مصرفی گله از جمله جو، کنسانتره، یونجه، علف یاغی، کاه و غیره، تقویم زمانبندی انواع علوفه مصرفی در طول سال، نسبت فرمول جیره مصرفی [ن=یک و نیم ساعت و ع=نیم ساعت])

- تعیین ترکیب گله (ترکیب انواع دام گله از نظر سنی و جنس) شامل میش یا بز ماده، مولد، قوچ یا بز ماده، مولد، قوچ یا بز نر، شیشک نر یا ماده، بره نر و ماده در گله [ن=نیم

ساعت وع = نیم ساعت]

- ثبت رکوردها و مشخصات دامها در فرمهای ویژه آشنایی با نرم افزارهای ورود اطلاعات در رایانه و نحوه ثبت اطلاعات، آشنایی با نحوه انتخاب دامهای برتر گله با استفاده از اطلاعات استخراج شده و تجزیه و تحلیل آنها [ن = چهار ساعت وع = سه ساعت]

فضای آموزشی

فضای آموزشی (اعم از کلاس، عرصه و نهالستان و ...) مورد نیاز این دوره باید از طریق مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد.
چنانچه استانی دارای مرکز آموزش نباشد، می‌بایست از مکانهای مشابه (مطابق دستورالعملهای دفتر آموزش روستاییان) استفاده نماید.
• یادآوری: در هر صورت دو نکته حائز اهمیت است:

- فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین‌نامه‌های دفتر آموزش روستاییان مطابقت داشته باشد.

- یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد

بود.

شرایط قبولی

کارآموزانی پذیرفته شده نهایی شناخته می‌شوند که حائز شرایط ذیل باشند:

- ۱- در مجموع ارزیابیهای انجام شده، حداقل نمره ۱۴ را کسب کرده باشند.
- ۲- علاوه بر آن، بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره را غیبت موجه و غیرموجه نکرده باشند.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند، توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارت‌ها و تواناییهای کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	صفحه
۱	آشنایی با تاریخچه ثبت مشخصات و رکورد برداری گوسفند و بز در جهان و ایران	۲۰
۲	کسب شناخت و دانش در مورد اهمیت و ضرورت، اهداف رکورد برداری دامهای گله	۲۰
۳	آشنایی با نژادهای معرف گوسفند بز جهان و توانایی تشخیص و انتخاب این نژادها	۲۰
۴	کسب دانش در مورد اهمیت و فرصت تعیین سن دام و مهارت در مورد تعیین سن دام از روی دندانها، شاخها و شناسنامه دفتر انساب	۲۱
۵	شناخت و توانایی در مورد نصب و قرائت شماره گوش دامها	۲۱
۶	کسب آگاهی و تجزیه و تحلیل در مورد اندازه‌گیری صفات بیومتریکی و صفات غیر قابل اندازه‌گیری در گوسفند و بز و توانایی انجام دقیق مراحل اندازه‌گیری	۲۱
۷	آشنایی با رکورد برداری از صفات وزن دام در تمام مراحل رشد، وزن الیاف دام و شیر تولیدی میش یا بز ماده و توانایی اجرایی	۲۲
۸	توانایی مقایسه نژادهای گوسفند و بز از طریق گوشت، الیاف، شیر و پوست آنها	۲۳
۹	آشنایی و مهارت در ثبت اطلاعات مربوط به تولید مثل گله، مسائل و اطلاعات بهداشتی، تغذیه دامهای گله و تعیین ترکیب گله	۲۳
۱۰	آگاهی از ثبت و رکوردها در دامها و توانایی جمع‌بندی و ثبت اطلاعات مذکور در رایانه و تجزیه و تحلیل آنها	۲۴

استاندارد مهارت و آموزشی: «ثبت مشخصات و رکوردبرداری در گله‌های گوسفند و بز»

رشته: امور دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		زمان	وسایل	
۱	آشنایی با تاریخچه ثبت مشخصات و رکوردبرداری در گوسفند و بز ۱-۱ تاریخچه ثبت مشخصات و رکورد برداری گوسفند و بز در جهان ۱-۲ تاریخچه ثبت مشخصات و رکورد برداری گوسفند و بز در ایران	۰/۵ -		تخته سفید و ماژیک *
۲	اهداف و اهمیت رکورد برداری و ثبت مشخصات دامهای گله ۲-۱ اهمیت رکورد برداری و ثبت مشخصات دامهای گله ۲-۲ اهداف رکورد برداری و ثبت مشخصات دامهای گله ۲-۲-۱ تعیین و ترسیم شجره دام در گله ۲-۲-۲ اصلاح نژاد دامهای گله با استفاده از اطلاعات و رکوردهای بدست آمده ۲-۲-۳ شناسایی علمی دامهای گله به منظور انتخاب دامهای برتر و حذف دامهای نامطلوب گله ۲-۲-۴ تشکیل بانک ژن (Gene Pool) به منظور استفاده از اطلاعات آن در سالهای آینده ۲-۲-۵ شناسایی بیماریها و عوارض ژنتیکی دامهای گله با استفاده از سوابق و اطلاعات جمع آوری شده ۲-۲-۶ کنترل عملیات بهداشتی و پیشگیری از بیمارهای دام ۲-۲-۷ استفاده از اطلاعات بدست آمده به منظور افزایش تولید گله‌های گوسفند و بز کشور ۲-۲-۸ سرشماری دامهای گله و جلوگیری از سرقت و مفقود شدن آنها	۲/۱۵ -		تخته سفید و ماژیک
۳	نژادهای گوسفند و بز ایران و جهان ۳-۱ آشنایی با چند نژاد معروف گوسفند و بز جهان و ویژگیهای آنها (شامل: گوسفند مرینوس، رامبو، لیکلن، قره گل و نژادهای بز سانن، آلباین، بیتال و آنغوره ۳-۲ آشنایی با نژادها و اکوتیپ‌های گوسفند ایران شامل: بلوچی،	۳	۴	بازدید از حداقل یک مزرعه پرورش گوسفند یا بز

* استفاده از ماژیک و تخته سفید برای تمام سرفصلها ضروری است.

استاندارد مهارت و آموزشی: «ثبت مشخصات و رکوردبرداری در گله‌های گوسفند و بز»

رشته: امور دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری		عملیات کارگاهی		زمان	نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
	توانایی	مطالب تئوری	عملیات کارگاهی	ملاحظات		
۳-۳	سنجایی، مغانی، قزل، شال، قره گل، مازندی، کبوده افشاری، لری، بختیاری، زل، سنگسری، عربی، کردی، کلکوهی، فراهانی، نائینی، کرمانی، قشقایی، بهمنی، قشندی، طالشی، مهربانی و دالاق	نژادها و اکوتیپهای بز ایران شامل: رائینی، مرغز، نالی، نجدی، ترکی قشقایی، کردی، بومی جنوب خراسان، بومی سیستان و بلوچستان، توده‌های بومی سایر مناطق کشور				
۴	آشنایی با اهمیت تعیین سن دام	۴-۱ آشنایی با اهمیت تعیین سن دام ۴-۲ توانایی تعیین سن دام در گله ۴-۲-۱ تعیین سن دام بوسیله دندانها ۴-۲-۲ تعیین سن دام بوسیله شاخها ۴-۲-۳ تعیین سن دام بوسیله شناسنامه و دفتر انساب ۴-۲-۴ تعیین سن دام بوسیله اطلاعات ثبت شده در رایانه	تعیین سن دام از طریق دندان، شاخ، شناسنامه و دفتر انساب و خواندن در رایانه پس از توضیحات استاد	۴۵	۳	
۵	توانایی نصب شماره گوش به دام	۵-۱ آشنایی با اهمیت شماره گوش ۵-۲ نحوه نصب و قرائت شماره گوش	نصب شماره گوش خواندن و ثبت آن	۵/۵	۳	انواع شماره گوش و شماره زن تعداد کارآموزان شما
۶	توانایی شناسایی صفات ظاهری در گوسفند و بز	۶-۱ اندازه‌گیری صفات اندازه‌گیری (بیومتریک دام) شامل: طول پشت (راسته)، ارتفاع بدن از جدوگاه، ارتفاع پشت، دور سینه، دور شکم، دور ران، دور سردست، دور بیضه، حجم پستان در دام ماده، حجم دنبه، طول دنباله، فاصله دو شانه، طول، عرض و قطر پستان در دام ماده، طول پستانکها، اندازه گوش، اندازه شاخ، فاصله دو استخوان برآمده پشت (پین و بن) و بررسی صفات ظاهری غیر قابل اندازه‌گیری در گوسفند و بز ۶-۲ وضعیت سر و گردن دام، پوزه، انحنا روی بینی، منخرین چشمها، کوتاهی یا بلندی گردن، اندازه گوشها (گوشهای بلند،	کار در محل استقرار گله بصورت اندازه‌گیری صفات قابل اندازه‌گیری و بررسی صفات غیر قابل اندازه‌گیری	۶	۱۰	

استاندارد مهارت و آموزشی: «ثبت مشخصات و رکوردبرداری در گله‌های گوسفند و بز»

رشته: امور دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
			ثابت	متغیر	
۶-۲-۲	متوسط، کوتاه و فاقد گوش و پیشانی				
۶-۲-۳	وضعیت قسمت قدامی (جلویی) دام شامل: پهنای و فراخی گنجایش سینه، استقرار دستها روی زمین، اتصال دستها به بدن، فاصله دستها و انحنای آنها، وضعیت سمها				
۶-۲-۴	وضعیت پشت دام شامل: خط پشتی (انحنای پشت دام)، استحکام مهره‌های پشت، وضعیت اتصال دنبه به پشت دام				
۶-۲-۵	وضعیت شکم دام: حجم و گنجایش شکم، افتادگی شکم یا انحنای زیر شکم				
۶-۲-۶	وضعیت پاها: استقرار پاها روی زمین، انحنای پاها، اتصال پاها به بدن، فاصله پاها و وضعیت سم پاها				
۶-۲-۷	دنبه و دنباله: استقرار دنبه و اتصال آن به بدن، حجم، قطر و اندازه دنبه، فاصله دنبه تا زمین، اتصال دنباله به دنبه، اندازه دنباله، سفتی و نرمی بافت دنبه				
۶-۲-۸	فرم کلی بدن (تیپ و قالب بدن)				
۶-۲-۹	رنگ بدن و لکه‌های مشخص روی بدن که معرف نژاد باشد.				
۶-۲-۱۰	رسم اسکیچ وضعیت پوشش دام از نظر تراکم، ظرافت قابل مشاهده و رنگ الیاف				
۶-۲-۱۱	روش نمونه برداری الیاف روی بدن دام جهت ارسال به آزمایشگاه				
۶-۲-۱۲	دستگاه تناسلی شامل: دستگاه تناسلی دام نر (بیضه‌ها و غضیب) دستگاه تناسلی دام ماده (فرج و پستان) بافت پستان (اسفنجی بودن یا نبودن)، تقارن کلریتها، اندازه پستانکها و تقارن آنها و ظرفیت و حجم پستان				
۷	توانایی رکورد برداری از صفات قابل اندازه گیری در گوسفند و بز	۱-انجام عملیات اندازه گیری صفات	۴/۵	۱۰	ترازوی توزین بره (عقریه‌ای یا دیجیتالی) باسکول توزین دام
۷-۱	اندازه گیری اوزان دام زنده شامل وزن تولد، پایان شیرخوارگی، شش ماهگی، نه ماهگی، یکسالگی، قبل از جفتگیری و قبل از زایش				

استاندارد مهارت و آموزشی: «ثبت مشخصات و رکوردبرداری در گله‌های گوسفند و بز»

رشته: امور دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
			ساعت	دقیقه	
۷-۲	اندازه‌گیری وزن الیاف (پشم گوسفند، کرک، مو و موهر بز)	مربوطه (وزن دام-شیر			بالغ، پوست بره
۷-۳	اندازه‌گیری شیر تولیدی میش یا بز ماده	تولیدی-درجه‌بندی			نژادهای گوسفند
۷-۳-۱	مهمترین روشهای رکورد برداری از شیر تولیدی دام در طول دوره شیردهی شامل: روش توزین بره یا بزغاله قبل و بعد از شیر خوردن، تزریق هورمون و دوشش دستی و روش دوشش دستی بدون اکسی توسین	ارزیابی الیاف- ارزیابی و درجه‌بندی پوست و اندازه‌گیری حجم دنبه)			پوستی یا بره زنده، لوله آزمایشی مخصوص نمونه برداری از شیر
۷-۳-۲	تعیین طول دوره شیردهی (لاکتاسیون) و میانگین شیر تولیدی در یک دوره	نمونه‌گیری و ارسال نمونه شیر به آزمایشگاه			
۷-۳-۳	اندازه‌گیری وزن شیر تولیدی در دوران شیرخوارگی بره یا بزغاله				
۷-۳-۴	روش نمونه برداری از شیر جهت ارسال به آزمایشگاه				
۷-۴	ارزیابی و درجه بندی پوست گوسفند و بز				
۷-۴-۱	ارزیابی و درجه بندی پوست گوسفند و بز بالغ				
۷-۴-۲	ارزیابی و درجه بندی پوست بره در نژادهای گوسفند پوستی				
۷-۵	اندازه‌گیری وزن و حجم و دنبه روی بدن دام				
۸	توانایی مقایسه نژادهای گوسفند یا بز از طریق نوع تولید	مقایسه و تشخیص	۱	۲	اسلاید، فیلم ویدئو و تلویزیون
۸-۱	تولید گوشت	و تفکیک نژادهای گوسفند و بز			
۸-۲	تولید الیاف (در گوسفندان پشم و در بز کرک، موهر و مو)	طریق نوع تولید به کمک نمایش فیلم، اسلاید و عکس انواع نژادها			
۸-۳	تولید شیر				
۸-۴	تولید پوست (در نژادهای گوسفند پوستی)				
۹	توانایی ثبت اطلاعات گله	تکمیل فرمهای	۴	۳	فیلم، اسلاید، ویدئو-تلویزیون فرمهای ویژه ثبت اطلاعات (به تعداد کارآموزان)
۹-۱	ثبت اطلاعات تولید مثلی گله	ثبت اطلاعات			
۹-۱-۱	اطلاعات زمان شروع و پایان جفتگیری و یا تلقیح مصنوعی دامهای گله	گله توسط کلیه کارآموزان			
۹-۱-۲	اطلاعات زمان زایش دامهای مولد ماده				
۹-۱-۳	اطلاعات عدم باروری، سقط جنین، مرده زایی و تولد بره‌ها یا بزغاله‌های ناقص الخلقه				

استاندارد مهارت و آموزشی: «ثبت مشخصات و رکوردبرداری در گله‌های گوسفند و بز»

رشته: امور دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری		عملیات کارگاهی		زمان		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
					روز	ساعت	
۹-۱-۴	اطلاعات بزه زایی، دوقلو زایی یا چند قلو زایی، تلفات بزه‌ها یا بزغاله‌ها و دامهای بالغ گله و بزه‌گیری در گله						نمونه علوفه‌های مصرفی، لوازم تلقیح مصنوعی
۹-۲	ثبت اطلاعات بهداشتی و مبارزه با بیماریهای مختلف و انگلها						
۹-۲-۱	ثبت اطلاعات انواع واکسن تزریقی همراه با تاریخ آن						
۹-۲-۲	ثبت انواع داروهای ضد انگل و تاریخ آن						
۹-۲-۳	ثبت اطلاعات سم پاشی، ضد عفونی، گرد پاشی و حمام ضد کنه بر علیه انگلهای خارجی						
۹-۲-۴	ثبت اطلاعات بروز بیماریها و نتایج درمان						
۹-۲-۵	ثبت اطلاعات حذف و تلفات دامهای گله و علل آن						
۹-۳	ثبت اطلاعات تغذیه دامهای گله						
۹-۳-۱	انواع و مقدار خوراک دستی مصرفی گله از جمله جو، کنسانتره، یونجه علف باغی، کاه و غیره						
۹-۳-۲	تقویم زمانبندی انواع علوفه مصرفی در طول سال						
۹-۳-۳	ثبت فرمول جیره مصرفی						
۹-۴	تعیین ترکیب گله (ترکیب انواع دام گله از نظر سن و جنس) شامل: میش یا بز ماده مولد، قوچ یا بز نر، شیشک نر یا ماده، بزه نر و ماده در گله						
۱۰	آشنایی با جمع‌آوری اطلاعات و رکوردها و ثبت آنها در رایانه		بازدید از نحوه ثبت ورود اطلاعات در رایانه و تکمیل فرمهای ویژه ثبت اطلاعات		۴	۳	فرمهای ویژه ثبت اطلاعات
۱۰-۱	ثبت رکوردها و مشخصات دامها در فرمهای ویژه						
۱۰-۲	آشنایی با نرم افزارهای ورود اطلاعات در رایانه و نحوه ثبت اطلاعات						
۱۰-۳	آشنایی با نحوه انتخاب دامهای برتر گله با استفاده از اطلاعات استخراج شده و تجزیه و تحلیل آنها						
جمع					۲۶	۳۸	

کد:

ضمیمه

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

عضو جهاد ☐
غیر عضو جهاد ☐

مدرک تحصیلی

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \square \text{ماه} \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \square \text{ماه} \square}$ شهرستان محل خدمت:

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله ☐ خیر ☐ در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله ☐ خیر ☐ در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله ☐ خیر ☐ در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....

کد:

۴- بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. ☐ بله ☐ خیر

شماره ردیف	دلایل

۵- بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. ☐ بله ☐ خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶- بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظراتان را در جدول ذیل بنویسید. ☐ بله ☐ خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. ☐ بله ☐ خیر

.....

۸- در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری نماید آنرا مرقوم فرمایید.

.....

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم : ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات :

میزان سواد: شغل:
شهرستان یا روستای محل زندگی:

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه درارتباط با مسائل شغلان بوده است؟

☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

☐ بله ☐ خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

☐ بله ☐ خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

☐ بله ☐ خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهاد سازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغل‌تان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره

☐ خیر

☐ بله

شرکت کنید؟

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سئوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌هایاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: رشته تحصیلی:

مسئولیت: شهرستان محل خدمت:

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت نام در این دوره تا چه حد است؟
☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

☐ خیر ☐ بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش‌بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

☐ بله ☐ خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه‌ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....

.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش‌بینی شده در استاندارد مناسب است؟

☐ بله ☐ خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....

.....

۵- لطفاً فرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....

.....

.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هریک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستاییان)

عودت فرمایید.